

Dosarul nr. 2rh-165/18

Instanța de fond: Judecătoria Cimișlia – L. Curca

Instanța de apel: CA Chișinău – N. Cernat, L. Bulgac, A. Pahopol

Instanța de revizuire: CSJ– S. Filincova, N. Craiu, M. Ghervas

ÎNCHEIERE

18 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Nicolae Craiu
Maria Ghervas

examinând cererea de revizuire declarată de către Marcel Smochin,
în cauza civilă la acțiunea Raisei Acristinei împotriva lui Marcel Smochin,
Tamarei Smochin, intervenient accesoriu notarul privat Maria Stog privind
declararea nulității contractului de vânzare/cumpărare și a contractului de donație,
revendicarea imobilului din posesia nelegitimă străină și repararea prejudiciului
moral,

împotriva încheierii din data de 20 iulie 2016 a Curții Supreme de Justiție,
prin care s-au declarat inadmisibile recursurile,

constată:

La 12 februarie 2009 Raisa Acristinei a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Marcel Smochin, Tamara Smochin, intervenient accesoriu notarul
privat Maria Stog privind declararea nulității contractului de vânzare- cumpărare
din 03 octombrie 2008, contractului de donație din 09 decembrie 2008,
revendicarea bunurilor imobile din posesia nelegitimă străină și încasarea
cheltuielilor de judecată (f.d. 2, vol. I).

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că contractul de vânzare-
cumpărare din 03 octombrie 2008, cât și contractul de donație din 09 decembrie
2008 sunt acte juridice ce contravin legii, fiind autentificate notarial cu încălcarea
legii cu privire la notariat.

Prin hotărârea Judecătoriei Cimișlia din data de 09 noiembrie 2009 s-a
declarat nul contractul de vânzare- cumpărare a imobilului amplasat în or.
Cimișlia, str. XXXXX, încheiat între Raisa Acristinei și Marcel Smochin,
autentificat la 03 octombrie 2008 la biroul notarului privat Maria Stog. S-a declarat
nul contractul de donație a imobilului amplasat în or. Cimișlia, str. XXXXX,
încheiat între Marcel Smochin și Tamara Smochin, autentificat la 09 decembrie
2008 la biroul notarului privat Stog Maria. A revendica în posesia Raisei Acristinei
imobilul amplasat în or. Cimișlia, str. XXXXX, aflat în posesia Tamarei Smochin.
S-a încasat de la Smochin Marcel în beneficiul Acristinei Raisa cheltuielile
judiciare în mărime de 600 lei. S-a încasat de la Smochin Marcel în beneficiul
statului taxa de stat în mărime de 9 250,38 lei. S-a încasat de la Smochin Marcel și

Smochin Tamara în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 6 604,23 lei. S-a încasat de la Smochin Tamara în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 6 604,23 lei (f.d. 167-169, vol. I).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 29 octombrie 2013 a admis apelul declarat de Marcel Smochin, a casat hotărârea Judecătoriei Cimișlia din 09 noiembrie 2009, a emis o nouă hotărâre, prin care s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată (f.d. 71, vol. II).

Prin decizia din data de 19 martie 2014 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul depus de Raisa Acristinei, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din data de 29 octombrie 2013, cu restituirea pricinii la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători (f.d. 122-123, vol. II).

După rejudecare Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 12 ianuarie 2016 a respins apelul ca fiind neîntemeiat, a menținut hotărârea Judecătoriei Cimișlia din 09 noiembrie 2009, a încasat de la Marcel Smochin și Tamara Smochin în beneficiul Raisa Acristinei cheltuieli aferente judecării pricinii în instanța de apel, în sumă totală de 7 670,0 lei (f.d. 98, vol. III). În motivarea soluției sale instanța de apel a reținut că la încheierea contractului de vânzare-cumpărare a imobilului amplasat în or. Cimișlia, str. XXXXX, Raisa Acristinei nu și-a manifestat consimțământul la înstrăinarea casei de locuit și a terenului aferent, ori aceasta potrivit extrasului din baza de date a sistemului informațional automatizat, privind trecerea frontierei de stat, la data încheierii contractului de vânzare- cumpărare era plecată peste hotarele țării.

Prin încheierea din data de 20 iulie 2016 a Curții Supreme de Justiție s-au considerat inadmisibile recursurile declarate de către Marcel Smochin și Tamara Smochin (f.d. 155-159, vol. III).

La 21 martie 2018 Tamara Smochin a depus cerere de revizuire a încheierii Curții Supreme de Justiție din data de 20 iulie 2016, prin care a solicitat casarea încheierii instanței de recurs și a deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare la instanța de apel, invocând drept temei art. 449, lit. b) al Codului de procedură civilă, prezentând drept probă înregistrarea video (f.d. 161-167, vol. III).

Curtea Supremă de Justiție prin încheierea din data de 16 mai 2018 a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Tamara Smochin (f.d. 177-181, vol.III)

Marcel Smochin la 29 mai 2018 a depus cerere de revizuire împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din data de 20 iulie 2016, prin care s-au declarat inadmisibile recursurile, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea încheierii Curții Supreme de Justiție și deciziei Curții de Apel Chișinău cu remiterea cauzei la rejudecare la instanța de apel în alt complet de judecători (f.d. 184-193, vol. III).

În motivarea cererii de revizuire Marcel Smochin a indicat dezacordul cu soluțiile pronunțate de instanțele de judecată, menționând că aplicarea de către instanțele inferioare a normelor de revendicarea bunului, atentează la dreptul persoanei la protecția bunului garantat de art. 1, Protocolul 1, adițional la CEDO.

Drept temei de înaintare a cererii de revizuire Marcel Smochin a indicat prevederile art. 499, lit. b) al Codului de procedură civilă, menționând că i-au devenit cunoscute circumstanțe noi, prezentând drept probă o înregistrare video, pe care revizuentul nu a putut să o prezinte instanței într-o împrejurare ce nu a depins de voința lui.

În opinia revizuentului aceste circumstanțe vor influența esențial soluția dată de instanțele de judecată în sensul descoperii acestei probe.

Prin prisma prevederilor art. 447, lit. a) în coroborare cu art. 451, alin. (1) ale Codului de procedură civilă rezultă că cererea de revizuire se depune în scris de către părți și alți participanți la proces, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 al Codului de procedură civilă și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 453, alin. (1), lit. a) al Codului de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute în art. 449 al Codului de procedură civilă, care poartă un caracter exhaustiv.

Verificând argumentele revizuentului, examinând materialele cauzei în raport cu temeiurile de revizuire prevăzute de art. 449 al Codului de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ consideră, că cererea de revizuire este inadmisibilă și urmează a fi respinsă din considerentele ce preced.

Potrivit prevederilor art. 449, lit. b) al Codului de procedură civilă revizuirea se declară în cazul în care: au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Marcel Smochin în cererea de revizuire a indicat dezacordul cu soluțiile pronunțate de instanțele de judecată, prezentând drept probă o înregistrare video, prin care în opinia lui se confirmă prezența intimatei la încheierea contractului de vânzare – cumpărare, indicând că această probă influențează esențial și de natura de a schimba soluția dată.

Instanța de revizie relevă că revizuirea este definită ca fiind acea cale de atac prin intermediul căreia se poate obține desființarea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reluarea judecării cauzei cu respectarea principiilor fundamentale ale unui proces echitabil.

A se reține că unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, inter alia, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești.

Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Brumărescu v. România, nr. 28342/95, § 61-62 și Roșca v. Moldova, nr.6267/02, §24-25, Riabîh v. Rusia, § 52).

Curtea Supremă de Justiție menționează că principiul enunțat exclude posibilitatea ca părțile, având scopul de a redeschide noi proceduri judiciare referitoare la aceeași problemă și de a obține o reanalizare a cauzei, respectiv o nouă hotărâre în privința sa, să transforme reexaminarea cauzei într-un control judiciar deghizat.

Conturat astfel, principiul securității juridice presupune ca statul să depună diligențe pentru a putea fi identificate procedurile judiciare conexe și să interzică redeschiderea unor noi proceduri judiciare referitoare la aceeași problemă. Prin prisma principiilor menționate, se reține că principiile specificate nu se opun în totalitate existenței procedurilor extraordinare prin readucerea în fața instanțelor a aspectelor litigioase deja soluționate, însă necesitatea respectării principiului siguranței circuitului civil – care este unul din aspectele esențiale ale principiului preeminenței dreptului într-o societate democratică – cere ca folosirea acestora în materie civilă să îmbrace un caracter excepțional în ceea ce privește termenul în care pot fi promovate, motivele de admisibilitate, precum și părțile care au dreptul la acțiune.

Curtea menționează că legislația procesuală reglementează mecanisme ce acordă posibilitatea desființării hotărârilor judecătorești irevocabile în cazul în care urmează a fi corectate erorile judiciare și omisiunile justiției.

În special, revizuirea fiind o cale de retractare, și nu de reformare a hotărârii, în cadrul acesteia, în baza unor temeuri strict prevăzute de lege, are loc redeschiderea procesului.

Urmând raționamentele Curții Europene, Curtea acceptă că o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă se bucură de autoritatea lucrului judecat, astfel încât un litigiu soluționat nu mai poate, de principiu, să formeze obiectul unui nou proces, cu același obiect, aceeași cauză și între aceleași părți.

Totodată, Curtea subliniază că problema esențială în reglementarea corectă a căilor de atac extraordinare constă în găsirea unor „ipoteze de mijloc”, care să împace ambele cerințe, pe de o parte, principiul autorității de lucru judecat și, pe de altă parte, necesitatea pronunțării unei hotărâri judecătorești legale și întemeiate. Așadar, este necesară identificarea unor ipoteze mediane care să asigure respectarea dreptului la un proces echitabil și a principiului securității raporturilor juridice.”

Completul Colegiului menționează, că revizuentul a invocat teme de revizuire prevăzute art. 449, lit. b) al Codului de procedură civilă „au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei” și în sprijinul acestui teme a prezentat un disc cu înregistrările video, insistând că această înregistrare video este o probă concludentă și pertinentă, care confirmă legalitatea contractului de vânzare – cumpărare a imobilului amplasat în or. Cimișlia, str. XXXXX, încheiat între Raisa Acristinei și Marcel Smochin.

Analizând proba prezentată de revizuent, Colegiul reține prevederile legale cu privire la probe art. 117 al Codului de procedură civilă, potrivit căruia probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii. În

calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicațiile părților și ale altor persoane interesate în soluționarea pricinii, din depozițiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experților. Probele obținute cu încălcarea legii nu au putere de probațiune și nu pot fi puse de instanță în temeiul hotărârii.

Revizuentul Marcel Smochin a prezentat înregistrarea video, indicând că aceasta este o probă concludentă și pertinentă și care este importantă și esențială la soluționarea litigiului.

Instanța de revizuire menționează că nici un fel de probă nu are pentru instanța judecătorească forța probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță referitor la pertinența, admisibilitatea și veridicitatea ei. Pertinența probei este legătura obiectivă bazată pe procedeele logice inductive între faptele importante pentru soluționarea justă a cauzei și conținutul probei. Admisibilitatea este o cetință înaintată față de mijloacele de probă potrivit cărora circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei trebuie dovedite prin mijloace legale, care trebuie să fie colectate, prezentate și administrate cu respectarea regulilor stabilite de lege.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție amintește că regula specifică mijloacelor de probă, înregistrările video constă în faptul că persoana care prezintă proba video este obligată să indice persoana care a efectuat înregistrarea, timpul și condițiile înregistrării. Mai mult, această probă este admisibilă, doar dacă a fost făcută în mod deschis și anume față de persoanele care apar în această înregistrare, nu poate servi ca probă înregistrarea ascunsă, dacă nu este permisă prin lege.

Marcel Smochin în cererea de revizuire nu a indicat când și în care condiții a fost dobândită proba, când au fost efectuate înregistrările video, de cine, unde și cine sunt persoanele din imaginea video și dacă aceste înregistrări video au fost efectuate cu acordul persoanelor.

De asemenea, în condițiile că înregistrarea video a fost efectuată în momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare, Marcel Smochin nu a indicat ce l-a împiedicat să prezinte proba în cadrul examinării cauzei în instanțele ordinare, mai ales că cauza s-a judecat un termen îndelungat de la 12 februarie 2009 și până la 20 iulie 2016. Simplul fapt că revizuentul a indicat că a fost în imposibilitatea de a prezenta proba video instanței, din motive ce nu a depind de voința lui, nu poate fi reținut, ori acesta nu a dovedit că a întreprins toate măsurile posibile de a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Astfel, prin prisma art. 122, alin. (2) al Codului de procedură civilă instanța de revizuire nu poate considera discul cu înregistrarea video o probă admisibilă, recent descoperită, așa cum o cere prevederile art. 449, lit. b) al Codului de procedură civilă.

Prin urmare, înregistrarea video prezentată de către revizuent drept probă ce ar confirma circumstanța nouă descoperită, nu poate fi reținută de instanța de revizuire, ori aceasta reprezintă o transmitere și înregistrare a unei imagini, care nu se cunoaște modul de dobândire a acesteia și circumstanțele în care aceasta a fost înregistrată.

Colegiul menționează că circumstanțele invocate în sprijinul cererii de revizuire trebuie să fie probate. Probele pe care se întemeiază cererea de revizuire vor fi noi în raport atât cu instanța de judecată care a examinat și soluționat cauza

cât și cu ceilalți participanți la proces, vor corespunde prevederilor legale de dobândire. Prin urmare, pentru a invoca prevederile art. 449, lit. b) al Codului de procedură civilă urmează de respectat condiția de descoperire a circumstanțelor noi, care nu au fost cunoscute și nici nu puteau fi cunoscute anterior revizuentului.

Completul Colegiului precizează, că hotărârea atacată prin intermediul revizuirii nu poate fi criticată în raport cu probatoriul dosarului existent la data pronunțării acestei hotărâri, dar numai în baza unor împrejurări noi, necunoscute de instanță la data pronunțării.

Examinând argumentele cererii de revizuire, completul Colegiului le apreciază drept irelevante și lipsite de contextul pertinent inițierii procedurii de revizuire, or acestea de fapt, nu sunt susținute prin nici un fel de probe indubitabile.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că argumentele invocate de către Marcel Smochin nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 449 al Codului de procedură civilă, acesta nu a prezentat probe în susținerea cererii de revizuire, așa cum prevede art. 451, alin. (1) și art.117 ale Codului de procedură civilă, iar argumentele din cererile de revizuire poartă caracter declarativ și se combat cu probele din dosar, completul Colegiului ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca inadmisibilă.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 449, art. 453, lit. a) ale Codului de procedură civilă completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Marcel Smochin.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Nicolae Craiu

Maria Ghervas